

Motion till riksdagen 2009/10:Ub273

av **Maria Kornevik Jakobsson och Karin Nilsson**
(c)

Rätten till hemundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att behålla och utöka rätten till hemundervisning.

Motivering

1,5 miljoner amerikanska barn undervisas av sina föräldrar i hemmet istället för att gå i skolan – hemundervisning. Det är nära 3 % av alla barn i skolåldern och en ökning med hela 74 % under perioden 1999–2007. Antalet förväntas fortsätta att växa, rapporterade en talesman från det amerikanska utbildningsdepartementet som presenterade siffrorna nyligen. Räknar man in dem som är kopplade till en distansskola kan antalet vara det dubbla. Även om hemundervisning är vanligast i USA så finns en liknande utveckling i många andra västländer som Storbritannien, Kanada, Nya Zeeland, Australien, Frankrike samt i våra nordiska grannländer. Men i Sverige vänder vi fortfarande hemundervisningen ryggen. Trots lagstöd för hemundervisning både i svensk skollag och i MR-konventionerna så nekar många svenska kommuner att ge tillstånd för hemundervisning.

I USA, där hemundervisning varit tillåtit som minst i 20 år i de olika delstaterna, har en hel del forskning gjorts. Alla fördomar mot hemundervisning har kommit på skam. Hemundervisade barn når i genomsnitt bättre skolresultat än skolbarn, även än bara från många bättre privatskolor. De utvecklas socialt lika bra som eller bättre än skolbarn. Även de mest prestigefyllda amerikanska universiteten välkomnar dem eftersom de visat sig ha större motivation och bättre studiedisciplin än skolbarn. Som vuxna har de högre livstillfredsställelse och är mer engagerade i samhällslivet än de som gått i skola. Denna goda utveckling är dessutom i stort sett oberoende av föräldrarnas utbildning, den valda pedagogiska metoden och graden av insyn och kon-

Fel! Okänt namn på

troll. Ja, tanken hissnar när man läser forskning och vittnesmål om hemundervisning.

Vi bör ge föräldrar och barn i Sverige samma frihet som i andra västländer. Möjligheten finns redan i dagens skollag kapitel 10, paragraf 4. Där står att tillstånd för undervisning på annat sätt än i skolan skall medges om det anses vara ett fullgott alternativ och förutsatt att insyn kan tillgodoses. Men inte alla svenska kommuner ger idag detta tillstånd. Istället säger de generellt att föräldrar inte kan ge ett fullgott alternativ – helt i strid med forskning och beprövad erfarenhet.

Framförallt anser man att den ”sociala träningen” blir lidande, trots att hemundervisning i forskningen visat sig ge utmärkta sociala färdigheter och synnerligen samhällsdugliga medborgare.

Det allmänna tyckandet bland politiker har tillåtits breda ut sig och har undanträngt beprövad erfarenhet, goda exempel och väl underbyggda forskningsresultat.

Idag tvingar Sverige många ambitiösa svenska hemundervisare till alldeles onödiga, och för samhället kostsamma, rättsprocesser. I de flesta andra västländer hade dessa föräldrar haft samhällets stöd och helt kunnat fokusera på sina barn. Sverige måste hänga med i den demokratiska utvecklingen, lyfta fram de goda exemplen, uppmuntra föräldrar i deras goda ambitioner och bidra till valfrihet i utbildningen.

Stockholm den 30 september 2009

Maria Kornevik Jakobsson (c)

Karin Nilsson (c)